

Ako Fika Tolu

‘E anga fēfē ha’o fakalotolahi’i ho fai’angalotú ke nau langa hake ‘a e kaungā ngāue fakakoinōniá ‘i he loto’i fai’angalotu ‘oku ke kau ki aí?

‘E anga fēfē ha kamata ‘e ho siasí ha’anau langa hake ha kaungā ngāue fakakoinōniá mo ha fai’angalotu kehe? ‘Oku mahu’inga ‘eni kiate koe?

‘Oku ‘i ai nai ha’o founga, ‘a ia ‘oku ‘aonga ki he mo’uí, ki hono langa hake ‘o e kaungā ngāue fakakoinōniá mo e kakai ‘o ho koló?

Kuo hanga nai ‘e he ngaahi akó ni ‘o liliu ‘a ho’o mahino ki he kaungā ngāué, pea ‘oatu ha fakakaukau ki he fōtunga ‘oku totonu ke ma’u ‘e ha kaungā ngāué?

Fekumi ki he Koinōniá Ko hono Ngāue’i ‘o e Kaungā Ngāué

Ko e akó ni na’e teuteu’i ia ‘e he UCANZ¹, pē ko e Siasi Fakatahataha ‘o ‘Aotealoha Nu’usilá, ki hono ngāue’aki ‘e ha fa’ahinga siasi pē. ‘Oku hanga ‘e he akó ni ‘o faka’ai’ai ‘a ‘etau fekumi atu ki he ‘uhinga ‘o e fo’i lea Kalisi ko e “koinōniá,” ke tau ‘ilo’i ai ha ngaahi fakakaukau fo’ou fekau’aki mo e kaungā ngāué (pe ko e *partnership*). Ko e kaungā ngāué ‘oku ‘ikai ko e ‘uhinga pē ki he ngāue fakataha ‘a e ngaahi siasí – kā ‘oku toe ‘uhinga mo mahu’inga foki ki he ngaahi vā fekau’aki kotoa pē kuo tau fa’u, ‘e kitautolu ko e siasí. ‘Oku taumu’a ‘a e akó ni ke fakalalakaka ha mahino ‘oku toe loloto ange fekau’aki mo e kaungā ngāué, pea mo e fekumi atu ki ha ngaahi fakakaukau fo’ou ‘e ala malava ‘i hono fai ‘o e ngāue fakalotú.

Ko e founga ke ngāue’aki ki he akó ni, ko hono faka’atā ‘a e tau’atāina ki hono faka’uhinga’i mo hono sivilivi’i ‘o e folofola ‘a e ‘Otuá – pea ‘oku ‘i ai ‘a e ‘amanaki ‘e lahi ange ‘a e ngaahi fehu’i ‘e ‘ekea ‘e he akó ni, ‘i he ngaahi tali te ne ‘omaí. ‘Oku mau faka’ai’ai ‘a kinautolu te nau fai ‘a e akó ni, ke nau fai ‘a e fetalanoa’aki mo e fe’inasi’aki. ‘I he ‘uhinga ko iá, ‘oku ‘ikai leva te mau kamata’aki, ‘a e akó ni, ‘i hono fakamatala’i ‘o e ‘uhinga ‘o e *koinōniá*; kā ‘oku mau faka’atā ki he kakaí, ke nau takitaha kumi ki ha’anau ‘uhinga pē. ‘Oku ‘i ai foki ‘a e ‘amanaki ‘e fai ‘a e talanoa ki he palopalema ‘o ha liliu lea, pea mo hono ‘ilo’i foki ‘oku ‘ikai ke tau fa’a a’usia ‘a e ‘uhinga kakato ‘o ha me’a ‘oku tau lea’aki.

Ko e **UCANZ** ko e komiti ia ‘okú ne fakalele ‘a e ngaahi Siasi Fakatahataha ‘i Nu’usilá – ‘a ia ‘oku hoko ‘eni ‘i he taimi ‘oku fakatahataha ai ‘a e ngaahi siasi fakakolo ‘a e Palesipitá, Metotísí, ‘Ingilaní, Siasi Fakakalisitiané² mo e Siasi Fakatahataha’í,³ ‘o nau omi fakataha ke nau hoko ko e kaungā ngāue fakasiasi. ‘Oku fakamo’oni ‘e he ngaahi Siasi Fakatahatahá ‘oku malava ke ngāue lelei ‘a ‘enau kaungā ngāué, ka ‘oku nau toe fakapapau’i mai foki ‘oku toe malava pē ke faingata’a ‘i he taimi ‘e ní’ihi.

¹ Ko e UCANZ ko e fakanounou ia ki he Uniting Congregations of Aotearoa New Zealand

² Pe ko e Christian Churches

³ Pe ko e Congregational Union Churches

Ako Fika 'Uluaki

Ko e ako ko 'ení 'okú ne 'ahi'ahi ke tau fekumi atu ki he 'uhinga 'o e koinōniá 'i he'ene lotolotoi 'i he ngaahi veesi folofola kehekehe.

Koinōniá : (Kalisí ko e κοινωνία)

Ko e ngaahi tapa kehekehe 'o e kaungā ngāue fakatoutaí:

'Oku fōtunga fēfē 'a e kaungā ngāue fakakoinōniá?

Kuo hanga nai 'e he akó ni 'o tokoni'i 'a ho'o mahino ki hono liliu 'o ha fo'i lea muli ki he'ete leá?

Ako Fika Ua

Ko e ako ko 'ení 'okú ne fakaloloto 'a 'etau fakakaukau ki he *koinōniá*, 'aki 'etau fekumi atu ki he tapa kehekehe 'e fā 'o e *koinōniá*.

'E lava ke ke sio ki ho'omou kaungā ngāue fakasiasí, mei ha tafa'aki fo'ou, 'i he taimí ni?